

*„Съвременниците съдят по-скоро човека,
отколкото неговите заслуги.
Потомството оценява повече заслугите,
отколкото човека.“*

Чарлз Кейлъб Колтън

Прегovor

Имаме удоволствието да представим на нашите читатели тематичния сборник „Бележити български географи на XX век“, който се посвещава на 150-та годишнина на Българската академия на науките, на 70-та годишнина на географските изследвания в БАН и на 10-та годишнина от създаването на Националния институт по геофизика, геодезия и география при Българската академия на науките.

На тези забележителни годишнини беше посветена и проведената на 29 ноември 2019 г. научна сесия в Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН на тема „Бележити български географи на XX век“. Докладите от нея са намерили място на страниците на този сборник. В него са представени общо 26 статии, посветени на приноса на национални научни институции и на отделни видни географи за развитието на географската наука през XX век. Сборникът включва 26 статии, които проследяват жизнения път и научното творчество на 24-ма учени, между които са имената на основателите на географската наука и на географските научни институции в България, както и тези на някои от техните достойни ученици, работили до края на XX век.

Първата статия проследява развитието на географската наука в Българската академия на науките от създаването на Българското книжовно дружество до наши дни и подчертава приноса на чл.кор. Живко Гълъбов и чл.кор. Кирил Мишев за създаването и утвърждаването на Географския институт при БАН. В сборника са намерили място статии за двамата академици – Анастас Иширков и Анастас Бешков, и за трима Член кореспонденти на Българската академия на науките – Кирил Мишев, Тодор Христов и Живко Гълъбов. Отделна статия от този сборник представя интересна и нова информация за личностите от учредителния протокол на Българското географско дружество и представлява безспорен принос към изучаването на неговата история.

Представени са учени-енциклопедисти като проф. Иван Батаклиев и проф. Тянка Йорданов и учени с приноси в развитието на геоморфологията, като проф. Жеко Радев, проф. Владимир Попов, проф. Диню Канев, проф. Иван Вапцаров, проф. Тодор Кръстев, проф. Хернани Спиридонов и доц. Мартин Гловня. Отделни статии са посветени на приносите на професорите Димитър Димитров, Харалампи Тишков и Петър Пенчев за развитието на климатологията и хидрологията в България. Отразен е приносът за ландшафтните изследвания в България на чл.кор. Кирил Мишев, на доц. Мимоза Контева и доц. Никола Тодоров. В сборника са намерили място и статии за следните изтъкнати представители на икономическата и социалната география: Анастас Разбойников, Крум Дрончилов, акад. Анастас Бешков, проф. Любомир Динев, проф. Тянка Йорданов, чл.кор. Тодор Христов, проф. Петър Попов и доц. Гешо Гешев. Последната статия в сборника е посветена на делото на ст.н.с. Павлина Векилска и на нейните приноси за училищното образование по география през миналия век.

Разбира се, в тази книга не сме успели да споменем всички географи, оставили следа в развитието на географската наука през XX век, но се надяваме да отразим и тяхната дейност в някое от следващите ни издания с вашето активно участие.

От името на редакционната колегия бихме искали да изкажем нашата благодарност към всички автори на статии в този сборник за задълбочената и съвестна работа върху текстовете, към всички, които ни предоставиха личните си архиви, като инж. Тодор Батаклиев и г-н Иво Хаджимишев, както и към Архивът „Гипсѐн“, към Научният архив на Българската академия на науките, към Националния институт по геофизика, геодезия и география, който подкрепи финансово част от изследванията, и към Българското географско дружество, благодарение на което стана възможно издаването на този сборник.

От редакционната колегия